

“NEE, TENZIJ”-TOETS
OOSTELIJK DEEL SOESTERBERG-NOORD
GEMEENTE SOEST

“Nee, tenzij”-toets

**Oostelijk deel Soesterberg-Noord
Gemeente Soest**

Mw. P. Maas

“Nee, tenzij”-toets

Oostelijk deel Soesterberg-Noord Gemeente Soest

© 2015 Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, Culemborg

Ecologisch Adviesbureau Viridis bv
Beesdseweg 3-18
4104 AW Culemborg
T 0345 753 275
E info@bureau-iridis.nl
W www.bureau-iridis.nl
KvK 110 557 87
Btwnr NL 8212 39 119 BO1
IBAN NL46 TRIO 0198 4486 00

Tekst en samenstelling: mw. P. Maas, adviseur ecologie
Veldonderzoek & foto's: dhr. S. van Dijk, ecooloog
Foto voorblad: Vogelnest in linde in het parkje aan de Postweg, Soesterberg

Projectnummer: 2015-02
Wijze van citeren: Maas, P., 2015. "Nee, tenzij"-toets. Oostelijk deel Soesterberg-Noord Gemeente Soest. Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg, PRNR-2015-02.

In opdracht van: Gemeente Soest
Contactpersoon: dhr. J. Simon & dhr. R. Mooij

Status: Concept 16-01-2015
Ondertekening: dhr. Th. de Jong, directeur
Paraaf:

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Ecologisch Adviesbureau Viridis is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden, kaartmateriaal (Basis Registratie Topografie Kadaster 2013, tenzij anders wordt vermeld) inclusief getoonde begrenzingen of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Viridis. De opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Viridis voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Omdat ecologisch onderzoek een momentopname is, kan de aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. Ecologisch Adviesbureau Viridis is mede om die redenen lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologische adviesbureaus. Hierdoor zijn wij zo goed mogelijk op de hoogte van de nieuwste ontwikkeling op het gebied van ecologie en wetgeving. Door de inzet van conform de wet ter zake kundige ecologen, waarborgen wij onze onderzoekskwaliteit. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie.

Inhoud

1	Inleiding	1	4	Onderzoeksmethode	7
1.1	Aanleiding en context	1	4.1	Literatuuronderzoek	7
1.2	Onderzoeksvragen	1	4.2	Veldonderzoek	7
1.3	Leeswijzer	1	4.3	Analyse	7
2	Onderzoeksgebied en werkzaamheden	3	5	Toetsing en conclusie	9
2.1	Ligging	3	5.1	Locatie 1: Oeverzone	Fout! Bladwijzer
2.2	Ontwikkeling	3		niet gedefinieerd.	
2.3	Impressie en omschrijving	4	5.2	Locatie 2: Oude Zeeweg	Fout! Bladwijzer
				niet gedefinieerd.	
3	Planologisch kader	5	5.3	Conclusie	11
3.1	Ecologische Hoofdstructuur	5	6	Literatuurlijst	13
3.2	Ligging Ecologische Hoofdstructuur	5			
3.3	Kaderstelling toetsing	6			
3.4	Overige natuurwetgeving	6			

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

Gemeente Soest is voornemens een industrieterrein in Soesterberg te herontwikkelen. In het Masterplan Soesterberg is de doelstelling opgenomen om Soesterberg-Noord te transformeren tot een aantrekkelijker gebied waar wonen en werken meer in evenwicht zijn. Voor Soesterberg-Noord wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld om de realisatie van meer woningbouw mogelijk te maken op het bedrijventerrein. Hierdoor gaat het onderzoeksgebied meer horen bij de rest van de kern Soesterberg, en andersom.

Het plangebied is gelegen nabij de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur en er moet onderzocht worden of de ontwikkelingen negatieve effecten kunnen hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van deze Ecologische Hoofdstructuur. Dit betekent dat plannen, projecten en bestemmingsplanwijzigingen in gebieden binnen of in de nabijheid van de groene contour niet zijn toegestaan *tenzij* is vastgesteld dat de plannen of projecten de wezenlijke waarden en kenmerken van het gebied niet aantasten. Het is namelijk mogelijk dat ontwikkelingen die plaatsvinden buiten de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur van invloed zijn op het functioneren.

Omdat gemeente Soest waarde hecht aan een goede ruimtelijke ordening heeft zij Ecologisch Adviesbureau Viridis opdracht gegeven onderzoek uit te voeren naar de effecten van de voorgenomen ruimtelijke

ontwikkeling op het aangrenzende planologisch beschermd gebied in het kader van de geldende natuurwetgeving en -beleid. Er wordt nagegaan of en zo ja op welke wijze de ontwikkeling effecten heeft op de wezenlijke kenmerken en waarden van gronden die begrensd zijn als Ecologische Hoofdstructuur.

1.2 Onderzoeksvragen

Om goed voorbereid te zijn op eventueel noodzakelijke ontheffingsaanvragen en vergunningen in het kader van de natuurwetgeving en -beleid in Nederland wil gemeente Soest antwoord op de volgende vragen:

- Hebben de voorgenomen ontwikkelingen (negatieve) effecten op wezenlijke kenmerken en waarden van gronden die begrensd zijn als Ecologische Hoofdstructuur?
- Zo ja, op welke wijze kunnen deze effecten gemitigeerd of gecompenseerd worden?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is het onderzoeksgebied en de voorgenomen ontwikkeling beschreven. In hoofdstuk 3 is het kader van de Ecologische Hoofdstructuur benoemd. Hoofdstuk 4 beschrijft de onderzoeksmethode. Hoofdstuk 5 beschrijft de “Nee, tenzij”-toets. In hoofdstuk 6 is de conclusie en het advies opgenomen. In hoofdstuk 7 is ten slotte een overzicht van de geraadpleegde literatuur opgenomen.

2 Onderzoeksgebied en werkzaamheden

2.1 Ligging

Het onderzoeksgebied bestaat uit een deel van het bedrijventerrein Soesterberg-Noord. Het gaat om het deel tussen de Batenburgweg, de Veldmaarschalk Montgomeryweg, de Postweg en de Amersfoortsestraat in Soesterberg. De begrenzing van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 1.

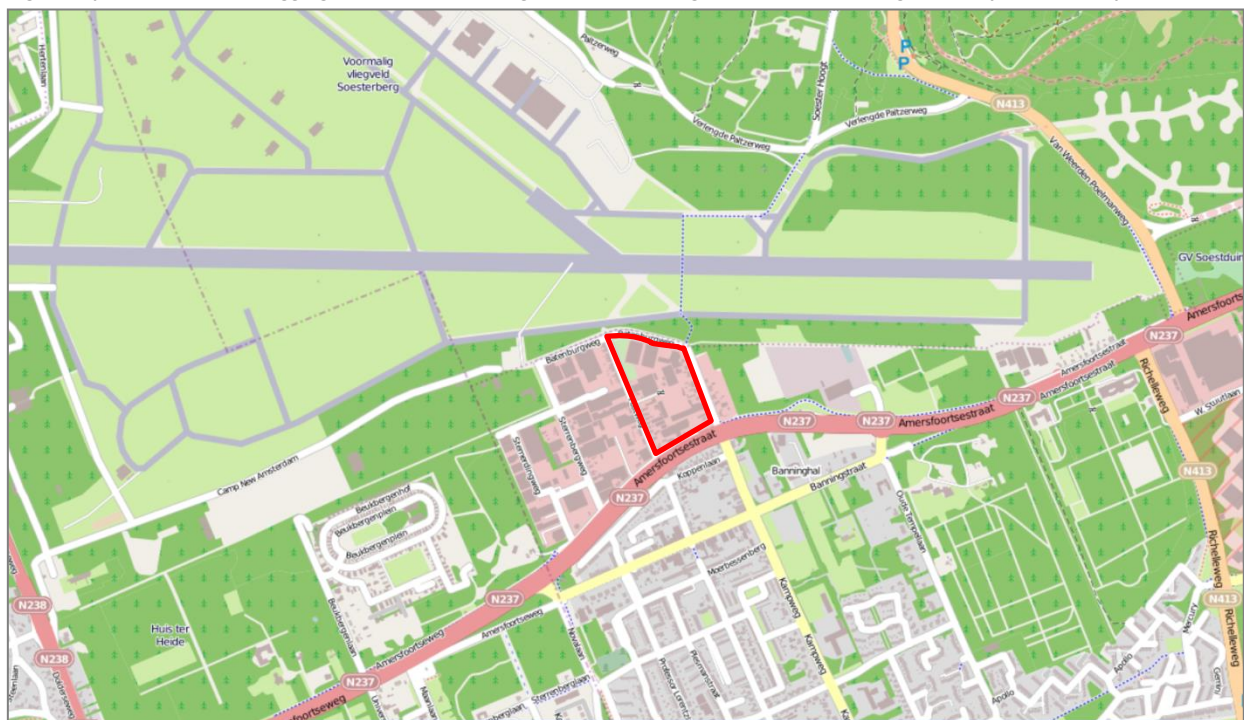
Op het terrein zijn in de huidige situatie bedrijfspanden en woningen aanwezig. Het onderzoeksgebied grenst in het noorden aan Vliegbasis Soesterberg en aan het oosten aan een terrein dat voor circa de helft bestaat uit een bedrijfsterrein van de Smink Groep en

uit loofbos, struiken en een hoge kruidenrijke vegetatie. Aan de zuidkant bevindt zich de provinciale weg N237 (Amersfoortsestraat). Ten westen van het onderzoeksgebied ligt het westelijke deel van het bedrijventerrein Soesterberg-Noord.

2.2 Ontwikkeling

Het plan is om meer woningbouw te realiseren in Soesterberg-Noord. De precieze invulling hiervan is nog niet bekend. Voor de beoordeling is als uitgangspunt genomen dat alles (bebouwing en groen) verwijderd zou kunnen worden.

Figuur 1 | Overzicht van de ligging van het onderzoeksgebied Soesterberg Noord in Soesterberg (bron: OpenStreetMap).

Begrenzing onderzoeksgebied

2.3 Impressie en omschrijving

Het onderzoeksgebied is divers van aard. Losse woonhuizen, rijtjes woonhuizen en bedrijfspanden van allerlei omvang wisselen elkaar af.

In het noordwesten van het onderzoeksgebied is aan de Postweg een parkje aanwezig. Er zijn twee gazons met eromheen struweel en bomen. De Batenburgweg en de Veldmaarschalk Montgomeryweg hebben aan weerszijden een bomenrij. Ook is groen aanwezig in de (veelal kleine) tuinen van woonhuizen. Verder zijn weinig bomen en struiken aanwezig. Een groot deel

van het oppervlak wordt ingenomen door bedrijfspanden en omliggend asfalt. De omgeving van het plangebied bestaat zowel uit bebouwd gebied als groen. Aan de westkant is een ogenschijnlijk vergelijkbaar bedrijventerrein aanwezig. Aan de zuidkant bevindt zich de Amersfoortsestraat en daarachter een woonwijk met een bosachtig karakter. Aan de andere zijden is hoofdzakelijk groen aanwezig. Bij de Batenburglaan is een houtwal met daarachter het open veld van Vliegveld Soesterberg. De Veldmaarschalk Montgomeryweg heeft aan de oostkant een bosachtig karakter met enkele vrijstaande huizen.

Foto 1 | Woonhuizen aan de Postweg.

Foto 2 | Eén van de grotere bedrijfspanden.

Foto 3 | Park aan de Postweg.

Foto 4 | Zicht op de aangrenzende Vliegbasis Soesterberg.

3 Planologisch kader

De natuurwetgeving en het natuurbeleid in Nederland zijn ondergebracht in verschillende wetten en regels. De natuurwaarden in Natura 2000-gebieden worden beschermd door de Natuurbeschermingswet. Ook buiten deze beschermde gebieden zijn verschillende soorten planten en dieren beschermd door de Flora- en faunawet. Tenslotte bestaat in Nederland de Ecologische Hoofdstructuur, waarvoor de provincies beleid maken.

3.1 Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur is ruimtelijk in de Provinciale Structuurvisie vastgelegd. De Ecologische Hoofdstructuur is een robuust netwerk van natuurgebieden samengesteld uit bestaande natuurgebieden, nieuwe nog te realiseren natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones.

Enkele beheergebieden, landbouwgebieden waar agrarisch natuurbeheer wordt ingezet om een bijdrage te leveren aan de biodiversiteit en aan het functi-

oneren van de Ecologische Hoofdstructuur maken ook onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Het netwerk bestaat dus uit bestaand natuurgebied, nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot de Ecologische Hoofdstructuur. De planologische verankering van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats in (gemeentelijke) bestemmingsplannen.

3.2 Ligging Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (tegenwoordig het NatuurNetwerk Nederland). In figuur 2 is de ligging en begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur te zien.

Het Vliegveld Soesterberg, ten noorden van het onderzoeksgebied, is begrensd als Ecologische Hoofdstructuur. Het terrein direct ten oosten van het onderzoeksgebied is ook begrensd als Ecologische Hoofdstructuur.

Figuur 2 | Begrenzing Ecologische Hoofdstructuur (bron: Provinciale Structuurvisie 2013-2028 via de website van Provincie Utrecht).

3.3 Kaderstelling toetsing

Toetsing aan de Ecologische Hoofdstructuur middels een "Nee, tenzij"-toets, is noodzakelijk indien een bestemming(splanwijziging) wordt doorgevoerd en wanneer de wezenlijke waarden en kenmerken van de Ecologische Hoofdstructuur door een ruimtelijke ontwikkeling of project worden aangetast.

Voorliggende rapportage onderzoekt of de uitvoering van de herontwikkeling van het industrieterrein negatieve effecten op planologisch beschermde gebieden veroorzaken. Hierbij wordt een afweging gemaakt of een "Nee-tenzij"-toets aan de orde is. Dat is het geval wanneer de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling de wezenlijke kenmerken en waarden van de Ecologische Hoofdstructuur negatief (kan) aantasten, ook wanneer de locatie buiten de Ecologische Hoofdstructuur gelegen is.

Met andere woorden: de voorliggende rapportage onderzoekt of de uitvoering van de herontwikkeling van het industrieterrein negatieve effecten op planologisch beschermd gebied kan veroorzaken.

3.4 Overige natuurwetgeving

In voorliggende rapportage wordt niet ingegaan op de andere geldende natuurwetgeving zoals Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet.

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. Als naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk (significante) effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Het meest nabije Natura 2000-gebied ligt op meer dan 10 kilometer afstand van het plangebied. Door de aard van de ingreep en de afstand tot de wettelijk beschermde gebieden is het uitgesloten dat sprake kan zijn van externe effecten op door de Natuurbeschermingswet beschermde gebieden. Toetsing aan de Natuurbeschermingswet is derhalve niet aan de orde.

De Flora- en faunawet is alleen (met uitzondering van de zorgplicht) van toepassing op de in de wet aangegeven beschermde soorten. Dit zijn alle van nature in Nederland voorkomende zoogdiersoorten (met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle soorten amfibieën en reptielen, bepaalde soorten vissen (met uitzondering van soorten van de Visserijwet 1963) en alle van nature op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten. Bovendien is een aantal planten- en diersoorten aangewezen als zijnde beschermde soorten. De effecten ten aanzien van beschermde soorten onder de Flora- en faunawet is separaat gerapporteerd (Van Dijk, 2014).

4 Onderzoeksmethode

Om antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen, is een natuurwaardenonderzoek uitgevoerd. Het natuurwaardenonderzoek omvat zowel een literatuurstudie als een veldonderzoek.

Hiermee is de ecologische waarde van het gebied en omliggende terrein in kaart gebracht. Zo is een inschatting gemaakt van de wezenlijke kenmerken en waarden van de Ecologische Hoofdstructuur. Uit het onderzoek komt naar voren welke soorten te verwachten zijn en welke soorten daadwerkelijk aanwezig zijn. Onderstaand is de gebruikte onderzoeksmethode beschreven.

4.1 Literatuuronderzoek

Bij het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van reeds bekende verspreidingsgegevens van planten en dieren. Deze zijn o.a. afkomstig uit de database van Ecologisch Adviesbureau Viridis. In het recente verleden heeft Bureau Viridis een aantal natuuronderzoeken uitgevoerd in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. Hierbij heeft Bureau Viridis een goede gebiedskennis opgebouwd en zijn de ecologen goed bekend met de voorkomende beschermde soorten op en in de omgeving van gemeente Soest.

Daarnaast zijn relevante websites en onderzoeken geraadpleegd. In de directe omgeving heeft een uitgebreid onderzoek plaatsgevonden naar het voorkomen van strikt beschermde soorten in het kader van de bestemmingsplanwijziging voor de oostelijke ontsluitingsweg Soesterberg. Daarnaast is er gebruik gemaakt van de beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet (Van Dijk, 2014).

4.2 Veldonderzoek

In aanvulling op het literatuuronderzoek is een veldonderzoek uitgevoerd. Dit veldbezoek heeft plaatsgevonden op 27 oktober 2014. Bij het veldbezoek is op basis van geografische ligging, terreingesteldheid en *expert judgement* beoordeeld wat de wezenlijke kenmerken en waarden van de onderzoekslocatie is.

4.3 Analyse

Op basis van onderzoek en een goede beschrijving van de ingreep wordt een analyse gemaakt van de invloed die de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk kan hebben op de aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden van de Ecologische Hoofdstructuur.

De “Nee, tenzij”-toets onderzoekt of de wezenlijke waarden en kenmerken van de Ecologische Hoofdstructuur ter plaatse niet significant worden aangetast. Het toetsingskader van de “Nee, tenzij”-toets bestaat daarom uit de volgende vier hoofdaspecten:

- A. Bijzondere ecologische kwaliteit;
- B. Eenheid en robuustheid;
- C. Aanwezigheid van bijzondere soorten;
- D. Aanwezigheid essentiële verbindingen.

De aantasting is significant als de Ecologische Hoofdstructuur op één van de genoemde 4 hoofdaspecten duidelijk wordt aangetast. Een ruimtelijke ingreep wordt als een significante aantasting van kernkwaliteiten en omgevingscondities beschouwd, wanneer deze kan leiden tot de volgende effecten:

- een vermindering van areaal en kwaliteit van bestaande natuur-, bos- en landschapselementen en gebieden die aangewezen zijn voor nieuwe natuur en agrarische natuur. Onder landschapselementen verstaan wij o.a. heggen, houtwallen, bosjes, poelen en solitaire bomen;
- een vermindering van de uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren in verbindingzones en tussen de verschillende leefgebieden in de overige delen van de Ecologische Hoofdstructuur;
- een vermindering van de kwaliteit van het leefgebied van alle soorten waarvoor conform de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing vereist is en als zodanig worden genoemd in de AMvB Vrijstelling beschermde dieren- en plantensoorten Flora- en Faunawet;
- een vermindering van het areaal van de grote natuurlijke eenheden (aaneengeslotenheid);

- een belemmering voor het verloop van natuurlijke processen in de grote eenheden;
- een verstoring van de natuurlijke morfologie, waterkwaliteit, watervoering en verbondenheid met het landschap van de HEN-wateren;
- een verandering van de grond- en oppervlaktewateromstandigheden (kwaliteit en kwantiteit) die de voor de natuurdoeltypen gewenste grond- en oppervlaktewatersituatie (verder) aantasten;
- een verhoging van de niet gebiedseigen geluidsbelasting in stiltebeleidsgebieden en stiltegebieden (in geval de norm van 40 Db wordt overschreden).

Aan de hand van bovenstaande aspecten wordt onderzocht of er significante negatieve effecten optreden bij realisatie van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling. Uit de toetsing kan één van de volgende conclusies naar voren komen:

1. Op één van de aspecten is het oordeel: significante aantasting.
2. Op geen aspect is het oordeel significante aantasting, maar als alle aspecten gecombineerd worden is het oordeel: significante aantasting.

3. Op geen aspect is het oordeel significante aantasting, ook niet bij combinatie van de aspecten.

Een nieuw project, dat de natuur mogelijk significant negatief aantast, mag niet worden toegestaan in het bestemmingsplan ('nee'), tenzij het een groot openbaar belang dient én er geen alternatieven zijn buiten de natuur. Indien negatieve effecten optreden zal onderzocht worden of deze verzacht kunnen worden. Hiertoe zullen mitigerende maatregelen opgesteld en beschreven worden.

Mitigerende maatregelen zijn bedoeld om de gevolgen van een ingreep op de Ecologische Hoofdstructuur ter plekke van de ingreep te verzachten. Te denken valt aan het verbeteren van de inrichting (ecologisch, landschappelijk) van en rond het voor de verstorende functie gebruikte terrein. Indien deze maatregelen effectief zijn, is het theoretisch mogelijk dat geen sprake meer is van significante gevolgen. In het geval dat mitigerende maatregelen niet volstaan, moeten de gevolgen volgens het compensatiebeginsel gecompenseerd worden. Hiertoe dient dan een compensatieplan opgesteld te worden.

5 Toetsing en conclusie

Bij significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden moet gedacht worden aan effecten op zones met bijzondere ecologische kwaliteit, op gebieden die bepalend zijn voor de aaneengeslotenheid en robuustheid van de Ecologische Hoofdstructuur, op de aanwezigheid van bijzondere soorten en op de aanwezigheid van essentiële verbindingen (bijvoorbeeld foerageer- en migratieroutes). Ook projecten nabij de groene contour kunnen vanwege uitstraling van geluid, licht en mensen (bezoekers natuurgebied) zulke sterke negatieve effecten veroorzaken, dat het functioneren van de natuur ernstig wordt aangetast. Onderstaand zijn de effecten van de voorgenomen ingrepen op de wezenlijk kenmerken en waarden van de Ecologische Hoofdstructuur beschreven.

5.1 Bijzondere ecologische kwaliteit

Binnen de begrenzing van het plangebied zijn geen gronden bestemd als Ecologische Hoofdstructuur gelegen. De ontwikkelingen in het onderzoeksgebied vinden niet plaats binnen de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur.

Boskernen van de categorie 'zeer waardevol' en 'bijzonder waardevol' mogen door een geplande (ruimtelijke) ontwikkeling niet aangetast worden. Van belang is daarbij te kijken naar de huidige waarde van deze bossen (locatie-specifiek). Zowel op als rondom het plangebied zijn er geen oude boskernen aanwezig. De Ecologische Hoofdstructuur direct ten noorden van het plangebied is door Provincie Utrecht aangeduid als bos van het natuurbeheertype N15.02: Dennen-, eiken-, of beukenbos. De Ecologische Hoofdstructuur ten oosten van het plangebied is door Provincie Utrecht aangeduid als bos van het natuurdoeltype N16.01: 'droog bos met productie'.

Binnen de Ecologische Hoofdstructuur van Provincie Utrecht zijn dit een zeer algemeen beheertypes. Droog bos met productie bestaat uit verschillende, veelal van oorsprong aangeplante, bosopstanden van den, (winter)eik, beuk, Douglas, lariks of fijnspar. Het bostype is veelal uit hakhout, heide- en stuifzandter-

reinen ontstaan, maar kan ook aangelegd zijn op voormalige landbouwgronden waardoor de bovengrond verrijkt is. De bossen worden door de ontwikkeling niet aangetast. De herontwikkeling van het terrein voorziet niet in de kap van bos bestemd zijnde Ecologische Hoofdstructuur.

- De potentiële waarden van het plangebied blijven, ondanks de ontwikkelingen, gelijk.
- Vergeleken met de huidige situatie zal geen sprake zijn van een significante toename van verstoring door geluid en licht op het terrein.
- De natuurwaarden van de gronden bestemde zijnde als Ecologische Hoofdstructuur blijven gelijk.

Conclusie ecologische kwaliteit: het is uitgesloten dat door de ruimtelijke ontwikkeling significant negatieve effecten op bijzondere natuurwaarden van de Ecologische Hoofdstructuur optreden.

5.2 Eenheid en robuustheid

Oppervlakteverlies en versnippering van gebieden aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur is onwenselijk. Verlies van oppervlakte leidt tot verkleining en in sommige gevallen ook tot versnippering van het leefgebied. Doordat de geplande ontwikkelingen plaatsvinden buiten gronden bestemd zijnde Ecologische Hoofdstructuur vindt er geen oppervlakteverlies en versnippering van de aanwezige Ecologische Hoofdstructuur plaats.

Het plangebied wordt in het bijzonder anders ingericht en er vindt enige toename plaats van de aanwezige bebouwingen binnen het plangebied. Het terrein zal in de toekomstige situatie op een zelfde wijze gebruikt worden. De gronden rondom het plangebied worden in de toekomstige situatie niet anders gebruikt (bijvoorbeeld voor recreatief gebruik van bewoners, omdat deze gronden niet toegankelijk zijn voor publiek in verband met de aanwezigheid van Vliegveld Soesterberg).

- De eenheid en omvang van de Ecologische Hoofdstructuur wordt niet aangetast.

- De herontwikkeling van het plangebied is buiten gronden die bestemd zijn als Ecologische Hoofdstructuur gelegen.
- Het is uitgesloten dat de robuustheid van de Ecologische Hoofdstructuur door de herontwikkeling van het terrein wordt aangetast.

Conclusie eenheid en robuustheid: er zijn door de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling geen significant negatieve effecten op de omvang, eenheid en de robuustheid van gronden bestemd zijnde Ecologische Hoofdstructuur te verwachten.

5.3 Aanwezigheid van bijzondere soorten

De onderzoekslocatie is onderzocht op het voorkomen van bijzondere en strikt beschermde plant- en diersoorten (Van Dijk, 2014). De soorten van tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet zijn wettelijk beschermd.

Op basis van de resultaten van de quickscan is duidelijk geworden dat er mogelijk vleermuizen verblijven in de bebouwing, zowel in de woonhuizen als in de bedrijfspanden. Daarnaast zijn er (potentieel) geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig in een boomholte en mogelijk ook in niet onderzochte grote bomen op particuliere delen van het onderzoeksgebied. Vermoedelijk broeden er huismussen onder de dakpannen van een woonhuis aan de Postweg. Meerdere daken zijn bovendien geschikt als nestgelegenheid voor gierzwaluwen. Nesten van huismussen en gierzwaluwen zijn jaarrond beschermd. Het voorkomen en gebruik van het plangebied door strikt beschermde diersoorten wordt nagegaan middels een soortspecifiek onderzoek. Dit onderzoek vindt plaats in het kader van de Flora- en faunawet. Het onderzoek naar vleermuizen wordt uitgevoerd conform de richtlijnen van het vigerende Vleermuizenprotocol.

In de omgeving van Soesterberg komen vier reptielsoorten voor: zandhagedis, levendbarende hagedis, hazelworm en ringslang. Het onderzoeksgebied is echter ongeschikt voor reptielen. Op het aangrenzende Vliegveld Soesterberg komt zandhagedis veel voor. De meeste waarnemingen worden gedaan in het heide terrein ten noorden van de oost-west gelegen voormalige landingsbaan op circa 400 meter van het onderzoeksgebied. Dergelijk zeer geschikt leefgebied is niet aanwezig in het deel van het vliegveld dat aan het onderzoeksgebied grenst. Voor deze soorten geldt dat wanneer er gewerkt wordt in overeen-

stemming met de Flora- en faunawet, er geen negatieve gevolgen zijn voor de staat van instandhouding van deze soorten.

Er zijn, naast soorten die beschermd worden door de Flora- en faunawet, landelijke Rode lijsten opgesteld van bedreigde en kwetsbare dieren en planten. Daarbij is wettelijk vastgelegd dat de overheid deze soorten beschermt en dat zij het onderzoek én werkzaamheden bevordert die nodig zijn voor de bescherming van deze Rode lijstsoorten. In het provinciale Beleidsplan Natuur en Landschap is opgenomen dat het provinciale soortenbeleid zich richt op bedreigde en kwetsbare soorten in Utrecht. De Gedeputeerde Staten hebben daarnaast de Oranje lijst voor fauna bevestigd in 1997 en voor flora in 2001. Hierbij is bepaald dat de Oranje lijsten specifiek gebruikt worden bij toetsing van subsidieaanvragen en bij plantoetsing. Potentieel aanwezige Rode of Oranje lijstsoorten binnen de begrenzing van gronden bestemd zijnde als Ecologische Hoofdstructuur worden door de herontwikkeling van het plangebied niet aangetast.

- Er wordt nader onderzoek verricht naar het voorkomen en gebruik van het plangebied door strikt beschermde diersoorten als huismussen en vleermuizen.
- Wanneer uit het onderzoek blijkt dat strikt beschermde soorten voorkomen wordt een effectenanalyse opgesteld, waarbij wordt aangegeven of en hoe negatieve effecten zo veel als mogelijk voorkomen kunnen worden.
- Door het nemen van mitigerende maatregelen kunnen negatieve effecten uitgesloten of zo veel als mogelijk voorkomen worden.
- In het geval dat negatieve effecten ondanks het nemen van mitigerende maatregelen niet te voorkomen zijn, is het aanvragen van een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk.
- De herontwikkeling van het plangebied heeft geen invloed op het leefgebied van diersoorten of standplaatsen van bijzondere fauna binnen de begrenzing van gronden bestemd zijnde als Ecologische Hoofdstructuur.

Conclusie bijzondere soorten: door het uitvoeren van afdoende mitigerende maatregelen worden negatieve effecten ten aanzien van het criterium 'aanwezigheid bijzondere (strikt beschermde) soorten' voorkomen. Het is uitgesloten dat door de ruimtelijke ontwikkeling significant negatieve effecten op gronden begrensd zijnde als Ecologische Hoofdstructuur treden.

5.4 Aanwezigheid essentiële verbindingen

Ecologische verbindingzones zijn in het hedendaagse druk bevolkte Nederland een noodzaak. Ze verbinden gebieden van gelijk karakter met elkaar. Langs deze zones kunnen planten en dieren van het ene gebied naar het andere gebied trekken. Daar waar verbindingzones infrastructurele werken kruisen worden faunapassages aangelegd. Ecologische verbindingzones verbinden kerngebieden van de Ecologische Hoofdstructuur en maken barrières als wegen te passeren voor flora en fauna. Rijk en provincie hebben hiertoe verschillende verbindingen aangewezen. Essentiële verbindingen zijn verbindingen tussen natuurgebieden zoals ecologische verbindingzones, ecoducten en faunavoorzieningen.

Binnen de begrenzing van het plangebied zijn geen faunapassages, faunatunnels, ecologische verbindingzones of ecoducten aanwezig. Nabij het plangebied is het Ecoduct Beukbergen gelegen. Het ecoduct maakt deel uit van de ecologische verbinding Hart van de Heuvelrug. Op ruime afstand van het plangebied is een grote faunatunnel gelegen (Krakelingweg Zeist), bij Huis ter Heide zijn daarnaast nog twee verbindingen aanwezig, namelijk een kleine faunatunnel ter hoogte van de oprit naar de A28 op de N238 en een ecoduct, welke in het kader van het Meerjarenprogramma Ontsnippering is gerealiseerd.

De afstand tussen deze verbindingen en het plangebied is dermate groot dat negatieve effecten van de ontwikkelingen op die verbindingen uitgesloten zijn. De functieverandering van het plangebied zal geen invloed hebben op het gebruik van de ecoducten en faunatunnels in de omgeving.

Naast kunstmatige verbindingen bestaan natuurlijke verbindingen tussen gebieden, zoals foerageer- en migratieroutes, wildwissels en lijnvorige structuren zoals boomlanen. Dieren gebruiken ze om van rust-

naar foerageerplaats te komen en onder meer seizoenmigratie. Het leefgebied van veel diersoorten bestaat uit verschillende deelgebieden. Voorbeelden hiervan zijn rust- en schuilplaatsen, foerageergebieden, overwinteringsplaatsen, voortplantingsplaatsen e.d. De verschillende onderdelen zijn vaak ruimtelijk van elkaar gescheiden. Om deze reden verplaatsen de dieren zich regelmatig, vaak via vaste routes, van het ene naar het andere deelgebied. Er zijn bij inspectie in het plangebied geen door dieren regelmatig gebruikte paden of wissels gevonden. Ook verder in het projectgebied zijn geen vaste wissels, migratieroutes of foerageerroutes van zich over de grond verplaatsende dieren gevonden. Deze worden gezien de terreinopbouw, structuur van de vegetatie en de aanwezige bebouwing ook niet verwacht.

- De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling en de uitvoering daarvan hebben geen negatieve effecten ten aanzien van essentiële verbindingen in of rondom het plangebied.

Conclusie essentiële verbindingen: er zijn geen essentiële verbindingen aanwezig in de omgeving of binnen de begrenzing van het plangebied welke significant negatieve effecten van de ontwikkelingen op het terrein kunnen ondervinden.

5.5 Conclusie

Door de voorgenomen ruimtelijke ingreep en de uitvoering van de benodigde werkzaamheden om het bedrijventerrein Soesterberg-Noord te herontwikkelen zullen de wezenlijke kenmerken en waarden van de Ecologische Hoofdstructuur, welke ten noorden en oosten van het plangebied gelegen is, niet significant aangetast worden.

De ontwikkeling is zonder aanvullende maatregelen in het kader van de planologische gebiedsbescherming mogelijk.

6 Literatuurlijst

Gemeente Soest, 2014.

Toelichting, vastgesteld bestemmingsplan: Oostelijke ontsluiting Soesterberg, NL.IMRO.0342.WPST B0002-0301, d.d. 11 maart 2014.

Gemeente Soest, 2014.

Voorontwerp Soesterberg Noord, NL.IMRO.0342.BPSTB0012-0104, d.d. 17-10-2014.

Meerjarenprogramma Ontsnippering, 2008.

Jaarverslag 2007, uitvoeringsprogramma van de ministeries van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), Verkeer en Waterstaat (VenW), Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM).

Provincie Utrecht, 2015.

Beslisboom Nee Tenzij Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en EHS-Wijzer: Wegwijs in de regels rondom de Ecologische Hoofdstructuur.

Spelregels EHS, 2008.

Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS. Ministeries van LNV en VROM en de provincies.

Van Dijk, S., 2014.

Quickscan Flora- en faunawet oostelijk deel Soesterberg-Noord. Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg.

Van Kessel, N. & Hoogerwerf, G., 2013.

Natuurtoets Oostelijke ontsluitingsweg Soesterberg. Toetsing aan de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de EHS. Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.

Wansink, D.E.H., 2013.

Hazelwormen op en rondom de oostelijke ontsluitingsweg Soesterberg. Mitigatie en compensatie in verband met de aanleg van een ontsluitingsweg. Project nr.: 13-505. Rapport nr.: 13-165, d.d. 30 september 2013, Bureau Waardenburg bv.